

Vznik světa (veškerenstva, vesmíru)

O zájmu pradávných lidí o původ všech věcí máme řadu dokladů, zejména takřka ve všech mýtech. Zvláštní mi připadá, že mnohem menšímu zájmu se těšila otázka, jak věci zanikají (a naproti tomu mám dost dokladů, i když snad jen pozdějších, zájmu o to, co nikdy nezaniká). Je snad zánik nejrůznějších skutečností méně zajímavý než jejich vznik? – Ze „zkušenosti“ víme, jak porcovat něco, co původně bylo „celé“; na základě této zkušenosti usuzujeme na to, že to, k čemu po dalším a dalším porcování (rozsekávání, „atomizování“) posléze dojdeme, jsou základní „stavební kameny“ toho, co bylo původně celkem a co jsme takto rozporcovali. Ale tento závěr je hrubě mylný; měla by nás o tom přesvědčit neméně významná, ale přehlížená „zkušenost“, že se nám nikdy po rozporcování nějakého celku nepodaří ten celek dát zase znovu dohromady tak, jak byl původně. Pokud tuto druhou, neméně významnou zkušenost s tím, že jednou zrušený (rozporcovaný) celek už nedáme nikdy do původního stavu, vezmeme vážně, musíme mít pochybnosti o tom, zda současná teoretická fyzika (spojení astronomické kosmologie a subjaderné fyziky) nás může dostatečně poučit o tom, jak vznikl Vesmír (tj. náš Vesmír), na základě hledání, rozpoznávání a dokonce umělého vytváření nových a nových subjaderných částic.

(Písek, 081214-2.)